GAZETA KRAKOWSKA

Nro 84.

z KRAKOWA dnia 18 PAŹDZIERNIKA 1826 ROKU we SRODE.

— *Z Krakowa.* —

GŁOS

Zastępcy Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego przy uroczystey Installacyi JW. Kuratora Jeneralnego Instytutów Naukowych w kraiu W. M. Krakowa z Okręgiem w dniu 5 Października 1826 miany.

Wychowanie i Instrukcya Kraiowey Młodzieży, przez ukształcenie iey umysłu i obyczaiów, do rożnych publicznych posług, przez uzdatnienie iey do zamiłowania Religii i do zgłębiania umieiętności, Nauk, Sztuk i Kunsztów, były i są iednym z nayważnieyszych przedmiotów troskliwości, bytem szczęśliwym, swoich poddanych, usilnie zaymuiących się Rządów.

Ku temu to ważnemu celowi, po wszystkich ucywilizowanych kraiach Europy, hoynie uposażone wzniesione zostały Uniwersytety, Akademiie, Licea, Gimnazya, i rozliczne szkoły; słowem naukowe Instytucye, rozwinięcie stopniowe sił umysłowych z praktycznem tychże do form Rządu, ducha czasu i potrzeb Kraiowych zastosowaniem, za cel maiące.

Ale Edukacya publiczna, kosztownie zaprowadzona i urządzona, z naywiększem staraniem nie może się nigdy utrzymać, ieżeli Rząd rozciągaiąc powszechne przepisy do wszystkich odnog administracyi, sobie uległych, zarazem nie rozszerzy swey Opieki i dzielnego wpływu, do ogólney administracyi oświecenia publicznego, ieżeli instytucyom wykształcenie Człowieka za przedmiot maiącym, nie wskaże zasad z celami Rządu w nieprzerwaney iedności zostaiących.

Uniwersytet Jagielloński ta pierwsza narodowa szkoła, w którey młódź kraiowa czerpa czyste i iednostayne Religii i moralności wyobrażenia, nie odłączaiąc nigdy interesu Zgromadzenia swego od interessu Narodu, dzieliła zawsze pomyślność i niefortunne wypadki tey rodzinney ziemi, z obywatelską cnotą i szlachetnym poświęceniem się.

Z Koleią lat i coraz ziawiaiącemi się okolicznościami, ta Główna Polskiego Narodu Szkoła, przechodziła co do swych praw i wewnętrznego rządu przez rozliczne zmiany. Dla tego połowa iednego prawie wieku, pamięcią naszą obięta, wskazuie nam tylę rozlicznych odmian, z powodu Jey Organizacyy wynikłych, a zawsze podniesienie bytu tego Uniwersytetu, w zamiarze maiących.

Z zapewnioną bytnością polityczną tey Krainy od Trzech Naypotężnieyszych Monarchów protegowaney, razem ustaloną została exystencya tego Uniwersytetu. W obecney zaś chwili w skutek praw i przywileiów, Konstytucyą Kraiową temu Uniwersytetowi zapewnionych, odbieraney za poszrednictwem Wysokiego Senatu Rządzącego, nowy dowód dzielney Opieki Tych Trzech Nayiaśnieyszych Kray ten proteguiących Dworów. Jeneralna oto Kuratorya z nowemi zasadami dla Instytucyy w Rzeczypospolitey Krakowskiey ustanowiona, staie się dla tego Uniwersytetu nowym pomnikiem Wysokiey mądrości Nayiaśnieyszych naszych Protektorów, obiawiaiących nam swoię wspaniałą wolą, aby Uniwersytet Krakowski stanął w równi z innemi Głównemi Szkołami, aby Go postawić w stanie właściwey świetności i uczynić Go odpowiadaiącym wysokim przeznaczeniom, w tym nowym Statucie odznaczyć się dla niego maiącym.

Jako przodkuiący Zgromadzeniu zaszczyconemu Rządem Szkół, i zaiętemu powołaniem nauczycielskiem, stawam z uwielbieniem Wyboru Męża, cnotą publiczną znakomitego, któremu dzieło to do wykonania powierzonem zostało. Nie uchodzą na chwilę z uwagi naszey dobrodzieystwa opiekuiących się nami Tronów wynikaiące, z złożenia Władzy Generalnego Kuratora Instytutów oświecenia publicznego w tuteyszey Rzeczypospolitey w Osobie Twoiey Jaśnie Wielmożny Józefie Hrabio Załuski. Z oświadczeniem wdzięczności, którą Nauczycielów i Uczniów serca zaymuie, przyymiy oraz JW. Kuratorze, to nayuroczystsze imieniem Zgromadzenia naszego zaręczenie, iż w uszanowaniu i uwielbieniu Twych prac, Twych starań i trudów, które dopełniaiąc Woli Nayiaśnieyszych Kray ten i Uniwersytet proteguiących Monarchów przedsięwziąść i dopełnić postanowiłeś, starać się będziemy odpowiadać Ich Wysokiem oczekiwaniom, i stać się Godnemi Twych Względów i Opieki, która w skutku Władzy nadaney i zaszczytnego zaufania Tychże Nayiaśnieyszych Protektorów, uroczystym tym Aktem powierzoną C została. Jako w Potomku przyiazney Naukom, i Uczonym, dobroczynney dla tey Akademii, i w dzieiach Narodu Polskiego wsławioney Załuskich Familii, w Mężu osobistemi przymiotami i zasługami publicznemi, cnotą i Nauką znamienitym, składamy nadzieie nasze i dalsze nasze przeznaczenia z tą ufnością, że przyzwoitym postępowaniem i powinnem dla Praw przez Nayiaśnieyszych Monarchów nam nadanych posłuszeństwem ustalemy szczęśliwość żyiących i żyć maiących na tey ziemi pokoleń.

Uniwersytet Jagielloński dzieiami Kraiowemi naychlubniey w obliczu całey powszechności poszczycić się może, iż dawał zawsze dowody głębokiego uszanowania i powinnego posłuszeństwa dla Rządów, nieograniczonego przywiązania dla Kraiu i Ziomków. Tym więc uroczystym Aktem z woli Trzech Nayiaśnieyszych Protektorów odbieraiąc nowe prawa i zasady swego Rządu, przyymuie ie, iako dowód Ich Wspaniałey dla tego Kraiu Opieki.

Uroczystość ta maiąca stanowić nową dla tey starożytney Szkoły Epokę, tem większem przeymuie nas uszanowaniem, że sam Rząd Kraiowy, zawsze sprawie oświecenia publicznego przychylny, zaszczyca ią swoią obecnością. Jaśnie Wielmożny Stanisławie Hrabio Wodzicki Prezesie Senatu Rządzącego, wraz z Wysokim Senatem, racz przyiąć publiczne imieniem Zgromadzenia Nauczycielskiego podziękowanie, że nietylko iako Naczelnik Rządu poleciłeś nam obowiązki

względem Jaśnie Wielmożnego Kuratora, ale nadto uważaiąc, że uroczystość ta pamiętną będzie w dzieiach Uniwersytetu Jagiellońskiego ten Akt z Twey szczególnieyszey łaski tyle odebrał świetności, iż przeniknął serca Osób Zgromadzenie Nauczycielskie składaiących, uczuciem wdzięczności i wysokiego uwielbienia.

Jaśnie Wielmożni Rezydenci i Konsulowie, Trzech Nayiaśnieyszych Kray ten Proteguiacych Monarchów, Dostoyni Świadkowie naszego uczucia i głębokiego uszanowania, dla Tey Ich Wysokiey Opieki tuteyszemu Uniwersytetowi okazaney, raczcie u Podnóżka Ich Tronów, bydź wymownemi tłómaczami, nayżywszych uczuć naszey wdzięczności, posłuszeństwa i hołdu naygłębszego uszanowania.

Z Warszawy d. 10 *Października.*

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Postanowieniem Swem z dnia 10/22 Września r. b. w Moskwie wydanem, nayłaskawiey zaszczycić raczył Orderem Orła Białego

JPP. Bernettego Gubernatora Rzymu, Ambassadora Nadzwyczaynego Stolicy Apostolskiey, tudzież

Margrabiego Brignole Sale, Ambassadoru Nadzwyczaynego Króla Jmci Sardyńskiego.

Z Częstochowy d. 2 *Października.*

Nadszedł iuż pożądany czas miłosierdzia Boskiego i dla Kościoła Jasney Góry w Częstochowie.

Wielki Jubileusz dozwolony przez Oyca S. Leona XII. dla Królestwa Polskiego, urządzeniem JW. Józefa Szczepana z Rzeczycy Koźmiana, Biskupa Dyecezyi Kuiawsko-Kaliskiey, Senatora Król: Pol:, zaczął się tu dnia 1 b. m. i r. i ciągle przez następne pięć miesięcy trwać będzie.

JW. JX. Chrzanowski Scholastyk Kat: Włocł: Kan: Gniez: w assystencyi JW. JX. Oficyała Lefranc Kan: Kat: Włocł: i Płock: honor:, oraz licznego Duchowieństwa świeckiego i mieyscowego XX. Paulinów, odbył dnia 30 z. m. pierwszą processyią rozpoczynaiącą Jubileusz iak nayuroczyściey, z Kościoła parafialnego do Kościoła na Jasney Górze z zwykłemi w takich okolicznościach ceremoniiami. Odczytanie Bulli Papiezkiey, i solenne Nieszpory ukończyły tę uroczystość.

Dnia 1 b. m. kazanie Jubileuszowe miał tenże JW. JX. Scholastyk. Celebrował JW. JX. Oficyał.

Po południu o godzinie drugiey rozpoczęły się Nieszpory; po tych odbyła się pierwsza wielka processyia Jubileuszowa od czterech wyznaczonych Kościołów, która dopiero o godzinie osmey wieczorem ukończona została.

Tłumy pobożnego ludu napełniały Świątynie Pańskie, a powaga i uroczystość obrzędu, tudzież pobożna postawa zebranego narodu, tkliwem i wyższem uczuciem napełniały cerca.

Kazania i nauki codziennie z rana i po południu miewane będą.

Z Petersburga d. 11 *Września d. K.*
(Z Gazety Senackiey.)

Naywyższe Dyplomata.
Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY I.
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyy
i t. d. i t. d. i t. d.
I.

Naszemu Ministrowi Sprawiedliwości, Jenerałowi Piechoty Xięciu Łobanowu-Rostowskiemu.

Na okazanie osobliwey łaski Naszey ku

)s(

służbie waszey gorliwey, Naymiłościwiey udarowaliśmy Was brylantowemi znakami orderu S. Jędrzeia Apostoła pierwszego wezwania, które przy tem przesyłaiąc, zostaiemy ku Wam Cesarską Naszą łaską przychylni.

II.

Przenaywielebnieyszemu Eugeniuszowi, Metropolicie Kiiowskiemu i Halickiemu.

W nagrodę gorliwey służby waszey, uznaliśmy za dobrą, policzyć Was do orderu S. Jędrzeia Apostoła pierwszego wezwania, którego znaki, przy tem przesyłaiące się, Rozkazuiemy wam włożyć na siebie i nosić podług ustaw. Zostaiemy ku Wam Cesarską Naszą łaską przychylni.

III.

Jego Królewiczowskiey Mości, Naszemu Jenerałowi Piechoty, Xiążęciu Egeniuszowi Wirtembergskiemu.

Na okazanie osobliwey Naszey łaski ku odznaczaiącey się służbie Waszey Królewicowskiey Mości, naymiłościwiey mianowaliśmy Was Kawalerem orderu S. Jędrzeia Apostoła pierwszego wezwania, którego znaki przy tem przesyłaiąc, zostaiemy Wam Cesarską Naszą łaską przychylni.

IV.

Naszemu Jenerał-Adjutantowi, Jenerałowi Jazdy Wasilczykowemu.

Zawsze odznaczaiąca się i pożyteczna dla oyczyzny służba wasza, a w szczególności roztropne rozrządzenia, przez które przyłożyliście się dnia 14 Grudnia 1825 roku do przecięcia buntu, ziednały zupełne prawo do sprawiedliwey dla Was wdzięczności i łaski Naszey, na okazanie których, Naymiłościwiey mianuiemy Was Kawalerem orderu S. Jędrzeia Apostoła pierwszego wezwania którego znaki przy tem przesyłaiąc, zostaiemy ku Wam Cesarską Naszą łaską przychylni.

V.

Naszemu Jenerałowi Piechoty Rzymskiemu-Korsakowu.

Długoletnia odznaczaiąca się służba wasza i trudy, podeymowane w zarządzaniu kraiem Litewskim, zwracaią na Was sprawiedliwe Monarsze względy Nasze, na okazanie których, Naymiłościwiey mianuiemy Was Kawalerem orderu S. Jędrzeia Apostoła pierwszego wezwania, którego znaki przy tem przesyłaiąc; zostaiemy ku Wam Cesarską Naszą łaską przychylni.

Na oryginałach podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką tak:

MIKOŁAY.

W Moskwie dnia 22 Sierpnia 1826 r.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Przez rozkaz Jego Cesarskiey Mości, poczta nadzwyczayna, która była ustanowiona pomiędzy Petersburgiem a Taganrogiem, została zamknięta.

Donoszą z Moskwy pod dniem 5 b. m., iż Naywyższy Mistrz obrzędów koronacyi, Hrabia Stanisław Potocki ogłosił następuiące odmiany zaszłe w rozkładzie odprawić się tam maiących festynów: Dnia 6 Września będzie bal w klubie szlacheckim: dnia 7 odpoczynek; dnia 8 bal u Marszałka Xięcia Raguzy; dnia 9 odpoczynek; dnia 10 bal u Xięcia Devonshire; dnia 11 odpoczynek; dnia 12 bal u Xięcia Jussupowa; dnia 13 zabawy dla ludu; dnia 14 i 15 odpoczynek; dnia 16 bal u Hrabiny Orłowey-Czesmeńskiey; dnia 17 faierwerk.

— Dnia 10. —

(Z Senackich Wiadomości.)

Reskrypt Nayiaśnieyszego PANA do Rzeczywistego taynego Radcy Nowosilcowa.

"Znakomite i użyteczne usługi Wasze, zwracały zawsze ku Wam przychylność nay-

ukochańszego Naszego Brata, spoczywaiącego w Bogu Cesarza Alexandra Pawłowicza, który zaszczycił Was urzędowaniem dowodzącem szczególnieyszego Jego zaufania. Jako uznanie zasług waszych i ze względu na szczególne świadectwo J. C. Mości Cesarzewicza o ciągłych pracach waszych, nayłaskawiey mianuiemy Was Kawalerem orderu S. Apostoła Andrzeia, którego znaki przyłączaiąc tu, zostaiemy Wam przychylni Naszą Cesarską życzliwością.,,

Ukazem z dnia 22 Sierpnia raczył N. Pan mianować Szambelanem Assessora w Ministerstwie spraw zagranicznych Hrabiego Załuskiego.

Z Moskwy d. 8 Września d. K.
(z Ruskiego Inwalida.)

Dzisiay bal u Królewsko-Francuzkiego nadzwyczaynego Posła Marszałka Marmonta, Xięcia Raguzy. Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość raczy zaszczycić go Swoią Wysoką przytomnością.

Dziś także otworzy się wielki teatr, na którym wystawiona będzie wielka komedya wierszem, *Arystofan*, przez Xięcia A. A. Szachowskiego, a po niey nastąpi komedyoopera *Aktorowie między sobą* czyli *Pierwsze wystąpienie aktorki Troiepolskiey*. Po tey komedyo-operze nastąpi krotofila (*Divertissement*), na którey będą śpiewali celnieysi nasi śpiewacy, i tańczyć będą pierwsi tancerze i tancerki.

Wielki Łowczy Naryszkin wyprawiał d. 13 Sierpnia, na placu, położonym pomiędzy rogatkami Twerskiemi a Presnańskiemi, wielkie łowy z sokołami, które zaszczycili swą przytomnością J. K. M. Xiążę Karol Pruski, JO. Xiążę Hesko-Homburgski, nadzwyczayni Posłowie, wielka liczba członków ciała dyplomatycznego i innych osób znakomitych. Ten rodzay rozrywki, przy trwale sprzyiaiącey piękney pogodzie, rozpoczął się polowaniem na zaiące, które szczuwano psami, należącemi do rozmaitych amatorów. Szesnastu sokolników na koniach i w liberyi, poprzedzanych przez urzędnika sokolnictwa, z których każdy miał sokoła na ręku prawym, wyiechało potem na środek placu, a walka napowietrzna rozpoczęła się, za danym znakiem przez Wielkiego Łowczego. Dwanaście sokołów, wypuszczono iednego po drugim, przeciwko równey liczbie kruków, które po większym lub mnieyszym oporze uledz nareszcie musiały. Jeden z nich nadewszystko zasłużył na oklaski widzów.

Z Paryża d. 3 Października.

W Sobotę powrócił tu Delfin z Metrz.

Xżę Bordeaux doszedł teraz 6go roku życia. Odtąd Xżę Rivier i Biskup Strazburgski obeymuią przy nim swoie obowiązki: pierwszy iako guwerner, a drugi iako nauczyciel.

Haitańscy deputowani oświadczyli Ministrowi Villele, iż przyrzeczone wynagrodzenie rząd ich zapłaci, ale terminy wypłaty muszą bydź przedłużone.

Wczoray znaydował się P. Canning na obiedzie u Ministra Domu Królewskiego; iutro ieść będzie obiad u Posła Austryiackiego.

P. Burdet, Reprezentant w Parlamencie Angielskim, przybył z swą rodziną do Bordeaux.

Przybył tu z Petersburga Pułkownik Lewaszow.

Z Madrytu d. 21 Września.

Król iest zdrowszy i dnia 30 b. m. wyiedzie z San Ildefonso do Eskurial.

Rozchodzi się wieść, że Królowi podany został proiekt do konstytucyi, który zasa-

dza się na dawnych instytucyiach tego Królestwa, z odmianami iakich obecne okoliczności wymagaią, i miał bydź przez niektórych zagranicznych Posłów Monarsze zalecony.

W Walencyi ciągle panuią ieszcze zaburzenia. Dnia 7 znaydowały się wszystkie woyska pod bronią. W Gandia i Alcira zachodzą także zaburzenia.

Z Lizbony d. 17 Września.

Rejentka wydała wyrok względem urządzenia władz sądowych wedle konstytucyi.

Codziennie powracaią uszli do Hiszpanii żołnierze i żałuią kroku swoiego.

Dla odięcia Hiszpanii pozoru do użaleń, rozkazał rząd znayduiących się w Borba zbiegów Hiszpańskich wgłąb kraiu zaprowadzić.

Z Londynu d. 30 Września.

List z Portsmutu pod dniem 27 Września zawiera: Odebraliśmy prosto z Kalkuty listy do 2 Maia r. b. Lord Combermeere powrócił w środku Kwietnia z Bhurtpore i z naywiększemi odznaczeniami przyięty został. Officer przybyłego tu okrętu Baretta, powiada, iż gdy odpływał z Kalkuty, nadeszła tam wiadomość, że druga rata Birmańskiey kontrybucyi nadeszła do Madrasu. Jenerał Campbell poiechał z Kalkuty do Ranguhn, rzekomo dla cofnienia ztamtąd reszty woyska, tymczasem rozchodzi się wieść, że Birmanowie napadli niespodziewanie na Peguanow, ktorzy przez ostatni traktat pod naszą dostali się opiekę i wielu z nich zabili i ranili, niemniey czyniono w Kalkucie przygotowania do przewozu woysk, na który cel przyięto do dawnych 12stu nowych przewozowych okrętów. Z powodu tych wieści podniosła się nagle prowizyia od pieniędzy w Kalkucie. Wysokiego stopnia Birman miał z Ummerapura na Vicekróla do Pegu odiechać, a drugi oczekiwany był w Ranguhn, dla udania się w celu uskutecznienia traktatu do Kalkuty. — W tey chwili przybył tu inny okręt Arachne, który Ranguhn dnia 1 a Madras dnia 29 Maia opuścił. Woyska nasze odpływały z Ranguhn istotnie, ale niebyło dosyć okrętów do ich odwozu. Doniesienie o nadeyściu do Madrassu drugiey raty kontrybucyi Birmańskiey, zdaie się bydź zawczesne, i zachodziła obawa, że wcale nie nastąpi.

Z Bombaiu piszą pod dniem 15 Czerwca, że Anglicy zakładaią nad granicą Birmańską nowe miasto pod nazwiskiem Amher.

Północna granica Persyi iest także teraz placem woyny. Naczelnik Usbeków Rehman Kulikkan, drugi syn zmarłego Rabihn Chan Chiwa, wtargnął w miesiącu Styczniu r. b. z 30,000 ludzi do Korasan i postąpił aż do Mesched. Poczyniwszy wiele spustoszeń, rozpoczął ustęp, i cz nie daleko się cofnął, w celu zapewne ponowienia na wiosnę swoiego naiazdu.

Raz Cesarz Chiński wypytywał się iednego Francuza o liczbie lekarzy, znayduiących się przy rodzinie Królewskiey: "Jaką pobieraią pensyią? , zapytał. — "Ta nie iest stale oznaczoną,, odpowiedział zapytany: "zdaie mi się, że każdy pobiera tyle i tyle rocznie, a oprócz tego otrzymuie znaczne gratyfikacyie, gdy miał staranie o iednym lub kilku z tych dostoynych chorych. — Co do mnie,, rzekł Monarcha Chiński, "nie podoba mi się wcale ten sposób, i nie tak się układam z moiemi lekarzami. Płacę im sowicie, tyle i tyle na dzień, lecz skoro ia lub kto z moiey rodziny zachoruie, zawiesza się płaca naszym lekarzom, dopóki nie wyzdrowieiemy, i zaręczam ci, że tym sposobem niedługo chorujemy.

Z Odessy d. 15 Września.

Z niecierpliwością oczekuiemy odpowiedzi Porty na podane od naszego Cesarza ultimatum, którey termin oznaczony z tał do 7 Października. Podane zaraz na pierwszey naradzie z strony Rossyyskiey propozycyie, względem których Kommissarze Tureccy nie mieli potrzebnych instrukcyy, stały się iuż ultimatum, i Kommissarze Tureccy, z którémi zerwać się zaraz miały narady, prosili o czas do otrzymania nowych instrukcyy, który im naprzód do 25 Września, a nakoniec iako ostateczny termin do 7 Października wyznaczony został. Kommissarze Rossyyscy Hrabiowie Woroncow i Ribeaupierre donieśli oraz P. Minciaki o stanie rzeczy. Uważaiąc teraźnieysze okoliczności, w iakich znayduie się teraz Porta, wątpić wcale niemożna, iż na wszystkie żądania Rossyi zezwoli. Z tem wszystkiem Kommisarze Tureccy w Akermanie, Hadi i Ibrahim Effendy, zasługuią na pożałowanie. Każdy nieprzyiemny wypadek grozi im utraceniem głów, i z tego powodu widać na ich twarzach pomięszanie. — Naynowsze nasze doniesienia z Stambułu dochodzą do 9 b. m. z których okazuie się, iż podłożony przez stronników Janczarów ogień zrządził Porcie naymniey 2000 mill. piastrów szkody. Zaraz po smutnem tem zdarzeniu i w pośród polityczney kryzy nadeszło do tey stolicy powyższe ultimatum, które P. Minciaki dnia 4go Września w nocie Reis Effendemu podał.

Z Frankfortu d. 1 Października.

Dnia 25 z. m. umarła w Lauzannie N. była Królowa Szwedzka [Fryderyka. Przy smutnem tem zdarzeniu znaydowały się wysokie iey dzieci Xżę Gustaw i Xiężniczki Amalia i Cecylia, iako też iey siostra owdowiała Królowa Bawarska, oraz z swemi córkami Maryą i Ludwiką. Zmarła ta Królowa z domu Xiężniczka Badeńska) choruiąc na piersiową puchlinę, była w chęci udania się dla polepszenia zdrowia do Nicei, gdy tymczasem śmierć ią zaskoczyła.

N. Król Bawarski powrócił dnia 29 z. m. z Aszaffenburga do Minchen. W przeieździe przez Noremberg zaszczycił dnia 27 koncert dany na korzyść Greków. N. Królowa, iego Małżonka, z wysokiemi swoiemi Dziećmi zabawi ieszcze nieiaki czas w Aszaffenburgu.

Dnia 27 z. m. odbył się uroczysty chrzest syna Xcia Margrabi Leopolda Badeńskiego, który otrzymał imiona Fryderyk Wilhelm Ludwik.

Przed nieiakim czasem pisma Niemieckie doniesły, iż w Minchen odkrył ktoś przedziwną karmę dla iedwabników w mieysce liści morwowych. Gazety Strazburgskie przypisuią to odkrycie P. Scherz, który znayduie się teraz w tem mieście.

Z Zurich d. 23 Września.

Kanton Gryzonii wydał tymczasowe rozporządzenie przeciw nawracaniu z iedney chrześciiańskiey Religii do drugiey. Każda zwierzchność obowiązaną iest podobny czyn przykładnie ukarać, bądź pieniądzmi lub więzieniem. Żadna osoba przed 20 laty nie może bez zezwolenia rodziców, opiekonów lub krewnych z iednego do drugiego Kościoła przechodzić. Przeyście takowe iest nietylko nieważne, ale nadto rodzice maią prawo przeciw ich woli postępuiące dzieci wydziedziczać.

Z Sztokolmu d. 29 Września.

W przeszłym tygodniu powróci Dwór do stolicy tuteyszey.

W Norwegii odbywaią się teraz obiory reprezentantów na Seym.

Teraźnieyszy Norwegski Sekretarz stanu Platou, dawniey professor w Uniwersytecie Chrystianii, daie ieszcze ciągle lekcyie statystyki.

Z Hagi d. 3 Października.

Onegday powrócił Król z Amsterdamu do zamku Loo. Królowa zamyśla także wkrótce to miasto odwiedzić.

Z postanowienia N. Króla port Kurasao będzie od 1go Stycznia 1827 dla żeglugi i handlu wszystkich narodów otworzony bez żadney inney opłaty, iak tylko na potrzeby utrzymania bezpieczeństwa tychże okrętów i cła konsumpcyynego.

Dnia 11 b. m. otworzone tu znowu zostaną biòra Ministrowskie.

Dorywcza woyna na wyspie Jawa ieszcze nie ustała; lecz w posiadłościach naszych w Sumatra panuie nayzupełnieysza spokoyność. Od siedmiu lat znacznie rozkrzewiono roślinę kawy w Padang.

Onegday przebiegł gabinetowy goniec Angielski przez Bruxellę z Londynu do Warszawy.

Wkrótce zacznie w Bruxelli także Gazeta w ięzyku Angielskim wychodzić.

Z Korfu d. 6 Września.

Od 6 tygodni przybyło tu około 150 kobiet i dzieci, które poczęści mieszkańcy Prewesy, poczęści za staraniem Kupca Jerostathi w Korfu (korrespondenta kommitetów przyiaciół Greków w Paryżu i Berlinie) z niewoli Tureckiey wykupionemi zostały. Za głowę tych niewolników płacono 300 do 3000 Tureckich piastrów (40 do 400 talarów.) Gdy dla tuteyszego lazaretu byli za nadto licznemi, przeto kommissyia złożona z Hr. Viaro Capodistria (który podczas niebytności Pana Irostathi mieysce iego zastępuie) Głównego Poborcy celnego Vinock i Perides, wydawcy Jońskiey Gazety, wzięła tych nieszczęśliwych pod swoią opiekę. Duchowni zaś zbieruią dla nich składki. — Młody Marizza, którego oyciec poległ w Missolondze, znayduie się w Modon przy Europeyskim officerze, którego nazywaią Bimbaszą (Pułkownik Vives) i żąda za niego 5000 piastrów (650 talarów) okupu. — Do Prewesy nadszedł rozkaz Sułtana, zabraniaiąc Muzułmanom na przyszłość noszenia na sukniach złota lub srebra. — Pomiędzy woyskami Seraskiera obozuiącemi pod Atenami panować ma wielki pomór. Mówią, iż rzeczony Seraskier uda się do Janiny, dla utworzenia tam woysk regularnych; w Stambule sądzą, iż w tey prowincyi zbierze do 50,000 żołnierzy.

Od granic Tureckich d. 23 Września.

Zapewniaią powtórnie, iż Lord Cochrane przybył na Archipelag; ieden z żeglarzy widział płynącą tam z 11 okrętów składaiącą się eskadrę (która iednak mogła bydź Algierską). Dodaią nadto, że obiął iuż dowództwo nad 130 Greckiemi okrętami. Gdy ten Lord zawinął na swey fregacie d. 29 Sierpnia do Cagliari (w Sardynii) był tam uroczyście przyięty, i po kilkogodziennem zabawieniu udał się w dalszą drogę do Napoli di Romania, zwłaszcza, gdy dowiedział się, iż ieden z parowych okrętów przed dwiema dniami w tymże kierunku popłynął.

Podług listu z Korfu pod d. 13 Września, oblężenie cytadeli Ateńskiey miało zostać po uporczywey utarczce przez Karaiskaki i Fabvier zniesione.

DODATEK
DO Nro 84
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 18 PAŹDZIERNIKA 1826 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr zreduk: na O° R:	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Paźdz:		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 7, 313	+ 9. 6	85	Połud: Sredni	Pochmurno	
	12	„ 7, 820	+13. 3	69	Połud: Za: mocny	Słońce z Chmur:	
14.	3	„ 8, 313	+12. 8	60	„ „	Pogoda	
	9	„ 9, 865	+ 6. 0	78	Połnocny Słaby	„	
	7	27 10, 426	+ 0. 4	82	Połud: Ws: Słaby	Pogoda	Mgła.
15.	12	„ 10, 252	+10. 6	65	„ Mocny	„	
	3	„ 9, 396	+12. 4	60	Wschodni „	„	
	9	„ 8, 891	+ 4. 4	75	„ Słaby	„	
	7	27 7, 968	+ 2. 4	81	Wschodni Słaby	Pogoda	
16.	12	„ 7, 339	+15. 9	60	Połud: Ws: mocny	„	
	3	„ 7, 011	+17. 2	61	Południo: mocny	„	
	9	„ 6, 994	+10. 2	78	Pułnoc: Słaby	„	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

— *Z Krakowa.* —

Z wyższego polecenia, zawiadamia się niniieyszem Szanowną Publiczność, iż od dnia 5 b. m. i r. w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 117 w Domu Kollegium Jurydyczne zwanym, znayduie się kancellaryia Kuratora Jeneralnego Instytutów Naukowych W. M. Krakowa i Jego Okręgu. Do którey osoby interessowane z wszelkiemi żądaniami styczność z Administracyią Oświecenia Publicznego Kraiowego maiącemi, rano od godziny 9tey do 12tey, po południu zaś od 3ciey do 6tey udawać się mogą.

Dan w Krakowie d. 15 Października 1826 r.

Sekr: Uniw: Jagiel:
Jankowski.

Z Włoch d. 26 Września.

Jeden Jenerał, ieden Pułkownik, 6 officerów Bawarskich wraz z orszakiem, w liczbie 15 osób, odpłynęli z Ankony do Nauplii dla wniyścia w służbę Grecką.

Od brzegów niższey Elby d. 6 Października.

J. Królewicowska M. Xżę Kumberlandyi przybył dnia 1go b. m. do Hanoweru. Tamże przyiechał dnia 3 J. K. M. Xiążę Wilhelm Pruski (syn N. Króla Pruskiego.) Od kilku dni znayduią się tamże Xiążęta Heski i Wirtembergski. Już rozpoczęły się obroty woienne w okolicach tego miasta, którym przypatruie się mnóstwo cudzoziemców i kraiowców.

Ces. Rossyyski naczelny Jenerał Hr. Benningsen we wsi swey w kraiu Hanowerskim Banteln zakończył dnia 2 Października w podeszłym wieku czynne swoie życie. Zostawić miał interessuiące pamiątki życia swoiego, a mianowicie opis bitwy pod Eylau. Urodził się 1745 w kraiu Hanowerskim; wszedł w służbę Rossyyską i postępował od stopnia na stopień. Od r. 1805 dowodził w woysku Rossyyskim przeciw Francuzom już iako podwładny, już iako wódz naczelny aż do ukończenia woyny oswobodczey. Potem powrócił na łono swey rodziny.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 19 b. m. daną będzie wcale nowa Komedya w 1 akcie z Rossyiskiego przełożona: *Nie budź Licha kiedy śpi*, czyli *Matka, Mąż, Żona, Przyiaciel i Zwierciadło*. Po którey nastąpi Opera w 1 akcie z francuzkigo P. Guilet przetłómaczona przez Brodzińskiego, z muzyką P. Gaveaux: *[illegible]*. — Rozpocznie widowisko nowa Komedya w 2 aktach przez JP. Babo: *Puls*.

Dnia 16 i 17 Października 1826 r.
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	14	—	13	—	10	15	10	—
— Żyta	11	15	11	—	10	—	9	—
— Jęczmienia	11	—	10	—	9	—	—	—
— Grochu	—	—	—	—	10	—	—	—
— Owsa	9	—	8	15	8	—	—	—
— Jagieł	20	—	19	—	18	—	17	—
— Rzepaku	24	—	22	—	19	—	18	—

W Gdańsku dnia 9 Października.

Łaszt 30 Korcy wynoszący

Pszenicy	od	Złp.	660	do	750.
Żyta	—	—	498	—	510.
Jęczmienia	—	—	360	—	390.
Owsa	—	—	330	—	360.
Grochu	—	—	270	—	305.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 212 Ciągnieniu dnia 18 Października r. 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

12. 7[illegible]. 17. 33. 59.

Przyszłe 213 Ciagnienie dnia 25go Października r. b. przypada.

DONIESIENIE LOTERYINE.

W pierwszym ciągnieniu wielkiey Klassowey Loteryi, które pewnie i nieodmiennie dnia 30 Listopada t. r. nastąpi

Musi każden Los pewnie raz, zaś 1000 Losow niezawodnie dwa razy wygrać, między temi wieloma znacznemi wygrywaniami w tym ciągnieniu znayduią się także

DWA BARDZO ZNACZNE TRAFIANIA POSIADŁOSCI

Ta Klassowa Lotterya iest ze wszystkich innych wygrywań posiadłości pierwszą i iedyną, która graiącemu tę niezawodną pewność nadaie, iż każden Los nieomylnie iedno pewne trafienie zrobić musi.

Równie graią te trafiaiące Losy prócz tego na wielkie wygrywania drugiey Klassy, a

to bezpłatnie, gdy tymczasem przy innych Lotteryach, po odciągnieniu wolnych Losów wygrywaiących, których graiący iednym Losem nie są uczestnikami, ledwie na setny Los trafienie przypada.

Te zupełnie nowe korzyści, i te iuż wyczerpane, przy żadney inney Lotteryi ieszcze niedoznawane zyski są tak iasne, oczywiste i zdecydowaną prawdą połączone, iż nie iest w stanie nieparcyalny Sędzia, szczególne prerogatywy właściwe tey Lotteryi ani uiąć ani pomnieyszyć.

Jak to iest ogólnie uznanym, potwierdza uczestnictwo i szczególne sprzyiane, którego ta klassowa Lotterya iuż w samym początku doznawała oraz prętki i znaczny odchód Losów, czego powodem iest niepraktykowanie prętkie zrzeczenie się cofnienia.

Nakoniec iest ta klassowa Lotterya dla Publiczności tym powabnieyszą iż po pierwszym ciągnieniu w tym roku iedynie wolne Losy bezpłatne Państwa Neumarkh będą ciągnione, zaś drugie i trzecie ciągnienie czarnych Losów tey gry dopiero na przyszły rok nastąpi.

Lotterya Klassowa zawiera w sobie 107,700 Trafień, które podług Planu 1,297,031 Zł. R. w W. W. wygrywaią.

Granie w obydwóch Klassach kosztuie 12 ZR. w W. W.

W Wiedniu d. 27 Września 1826.

J. Bogsch.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Inst: Miasta Wolnego Krakowa i Jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica w mieście Żydowskim pod L. 52 w Gminie XI przy ulicy Szerokiey stoiąca Staroz: Rafała i Estery Goldmanów małżonków Wexlarzy własna przez publiczną Sądową licytacyią sprzedaną będzie, a to na satysfakcyią długów na zasadzie tytułów exekucyinych, iako to:

1) Ugody przed Notaryuszem Olearskim 12 Marca 1823 r. zeznaney, mocą którey Staroz: Rafał i Estera Goldmanowie, Eliaszowi i Elżbiecie Olszyńskim summę 2655 Złp. zapłacić obowiązali się.

2) Assygnacyi Sądowey dd. 18 Stycznia 1824 r., mocą którey ciż Goldmanowie JW. Karolowi Protobewerze summę 1245 Złp. wypłacić zobowiązali się.

Protokół zaięcia tey nieruchomości uskutecznił Komornik Ur. Jacek Kawecki dnia 28 Czerwca 1824 r. akt ten zaięcia w Księgach hypotecznych W. M. Krakowa na karcie 7 Nro 14 Vol: VII. Księgi aktów zaięcia dnia 30 Czerwca 1824 r. w pisanym został.

Przedaż tey Kamienicy odbywać się będzie na Audyencyi publiczney Trybunału Iszey Inst: W. M. Krakowa za popieraniem W. Adama Krzyżanowskiego, iako Pełnomocnika Wierzycieli, to iest: Elżbiety Olszyńskiey wdowy swym i małoletnich dzieci po Eliaszu Olszyńskim pozostałych, imieniem działaiącey w Krakowie pod L. 484/5 zamieszkałey i JW. Karola Protobewery Vice Prezesa Sądu Appellacyinego niższey Austryi w Wiedniu zamieszkałego; szacunek tey Kamienicy w detaxacyi urzędowey ustanowiony iest w ilości Złp. 14,880 gr. 17 zniżony o trzecią część do ilości Złp. 9920 gr. 11.

Warunki tey licytacyi Sądownie zatwierdzone, są następuiące:

1) Chęć licytowania maiący, złoży iako Vadium 992 Złp., to iest 10 część summy szacunkowey, które w razie nie dotrzymania warunków licytacyi utraci, i nowa licytacyia na koszt iego ogłoszoną będzie, od którego złożenia Vadium popieraiący Wierzyciele licytacyią wolnemi będą.

2) Koszta popierania licytacyi w dni 8 po licytacyi popieraiącemu Patronowi z Vadium zapłacone będą.

3) Podatki zaległe Nabywca zapłci, i w szacunku mieć będzie potrącone, oraz ziemny czynsz ieżeli się okaże.

4) Wierzycielom wierzytelności ich z szacunku w porządku klassyfikacyinym wypłacone będą.

5) Po dopełnienin tych warunków Nabywca wyrok dziedzictwa i possessyią kupioną otrzyma.

6) Widerkaufy o ileby się okazały przy gruncie pozostaną.

Do takowey licytącyi wyznacza się ieden termin 24 Listopada 1826 r. o godzinie 10 z rana na Audyencyi Tryb: I. Inst. — W Krakowie dnia 13 Października 1826 r.

Kuliczkowski, Pisarz Tryb.

Podpisany Notaryusz Wolnego Miasta Krakowa z Okręgiem, z mocy Uchwały Rady familiyney w Sądzie Pokoiu W. M. Krakowa Okręgu I. w Opiece nieletnich Karola i Jana Gaudzińskich, po niegdy Kasprze i Agnieszce Gaudzińskich pozostałych dzieci, tudzież Maryanny Sadowskiey przez pełnoletnich Sukcessorów do spadku po niegdy Marcinie Gaudzińskim przypuszczonych, dnia 14 Lipca 1826 roku zaszłey, a przez Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa z Okręgiem dnia 18 Sierpnia tegoż roku zatwierdzoney i w skutek Reskryptu Wys: Trybunału z dnia 18 Sierpnia r. b. od N. 2919 podpisanemu wydanego. Na żądanie, i przy popieraniu P. Woyciecha Dziarkowskiego w Krakowie N. 403 zamieszkałego, iako 2/3 części wyrażonego poniżey Dworku dziedzic, podaie do publiczney wiadomości, iż Dworek z Ogrodem i zabudowaniami przy nim gospodarskiemi na Piasku przy Krakowie w w Gminie VII. Mieyskiey, za górnemi młynami, w Ulicy S. Piotra pod L. 28 stoiący; przez publiczną licytacyą więcey daiącemu, za monetę srebrną Courant sprzedany będzie, a to pod następuiącemi warunkami:

1) Pierwsze wywołanie zacznie się od Summy złp. 6576 gr. 26 1/2 iako urzędownie przez biegłych do Inwentacyi w roku 1820 spisanego, ustanowioney.

2) Chcący licytować obowiązani są 10tą część szacunkowey summy tytułem vadii złożyć, od czego P. Woyciech Dziarkowski iako 2/3 części Dziedzic iest wolny.

3) Widerkauf w summie 1400 złp. dla Zgromadzenia XX. Karmelitów na Piasku, przy gruncie pozostanie.

4) Plus licytant przed wszystkim, zaległe do Kassy główney podatki iakie się znayduią z zalicytowaney Realności zapłacić winien.

5) Po potrąceniu summy wyderkaufowey, procentów od niey, tudzież zaległych podatków iakie się okażą reszta wylicytowanego szacunku podzielona zostanie, która dla małoletnich zabezpieczoną, a dla pełnoletnich złożoną w 14 dniach bydź ma.

6) Niedotrzymuiący ninieyszych warunków nietylko utraci vadium, koszta nowey licytacyi zastąpi, ale nawet niedobór iakiby się okazał nadgrodzić niezawodnie winien będzie.

Do licytacyi przedstanowczey termin na dzień 30 Listopada r. b. na godzinę 10 ranną w Kancellaryi podpisanego Notaryusza iako do tey sprzedaży delegowanego w Krakowie w głównym Rynku pod L. 16 znayduiącey się naznacza, i na ten dzień i godzinę chęć kupna maiących zaprasza. — W Krakowie dnia 16 Października 1826 roku.

Leo Rawicz Przeczkowski, Notaryusz.

Podpisany Notaryusz publiczny W. M. Krakowa z Okręgiem, w moc Rezolucyi Wys: Trybnału I. Instancyi W. M. Krakowa dnia 12 Października 1826 r. do Nru 3741 wyszłey, zawiadomia Publiczność, iż ruchomości po ś. p. Katarzynie z Wasserrabów Matakiewiczowey pozostałe, iako to: Meble, Stolarszczyzna, Suknie, Szale, Chustki, różne Materyie, Kapelusze, Czepki, Woale, Bielizna, Pościel, Porcelana, Faians, Szkło, Miedź, Srebra, kosztowności i Zegar, przez publiczną licytacyią za gotową srebrną zapłatę w dniu 25 i następnych miesiąca Października 1826 r. o godzinie 10tey ranney w Domu przy ulicy Grodzkiey pod liczbą 180 sprzedawane zostaną. — W Krakowie d. 16 Października 1826.

Ig. *Rogalski*, Notaryusz.

Niżey podpisany ma honor donieść, iż będąc na ostatnim Jarmarku w Lipsku, sprowadził do swego Magazynu w Sukiennicach będącego, znaczny transport Sukien, Double-broche, Draps de Dames, Vigoniów i t. d. w różnych kolorach i gatunkach, z pierwszych fabryk francuzkich, Louvier, Vervier i Niderlandzkich, które to Towary za mierną i rzetelną Cenę (à prix fixe) przedawać ofiaruie. — W Krakowie dnia 18 Października 1826 r.

Kajetan *Fuch*.

W Krakowie znayduie się Kamienica z stayniami sklepionemi i miey scem na powozy do sprzedania lub do wynaięcia. O sprzedaiącym dowiedzieć się można w Redakcyi Gazety Krakowskiey.